OKRESNÁ PROKURATÚRA TRENČÍN
Bernolákova 2, 912 50 Trenčín 1

Pd 251/20/3309- 4

Trenčín 08.02.2021

OBECNÝ ÚRAD BORČICE
Došlo dňa: 11.02.2021
Registratúrna značka:
Podacie číslo: 50/2021
Skartačný znak a lehota:
Prílohy:
Vybavuje:

Obec Borčice
Obecné zastupiteľstvo prostredníctvom pani starostky obce
Borčice 73
018 53 Bolešov

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín podľa § 23 odsek 1 v spojení s ustanovením § 26 odsek 1 Zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o prokuratúre") podáva

protest prokurátora

proti uzneseniu Obecného zastupiteľstva obce Borčice číslo 118 zo dňa 13.10.2020, ktorým sa obecné zastupiteľstvo uznieslo na následovnom znení:

„Návrh nájomnej zmluvy bude zaslaný na prerokovanie pánovi Rezníkovi tak, ako ho predniesol p. Haliak."

Týmto uznesením boli porušené ustanovenia § 12 odsek 4, § 13 odsek 4 písmeno b), písmeno c), § 13 odsek 5 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „Zákon o obecnom zriadení").

Podľa § 23 odsek 2 písmeno f) v spojení s § 26 odsek 5 Zákona o prokuratúre navrhujem v lehote do 60 dní od doručenia protestu prokurátora zrušiť v celom rozsahu napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva, pričom v rovnakej lehote ma o spôsobe vybavenia tohto protestu informujte.

Ak na základe protestu prokurátora obec nezruší napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva, môže prokurátor podľa ustanovenia § 348 Správneho súdneho poriadku podať na správny súd žalobu (§ 26 odsek 6 Zákona o prokuratúre).

O d ô v o d n e n i e:

Základnou náplňou pôsobnosti prokuratúry je v zmysle § 3 odsek 2 Zákona o prokuratúre vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Na základe podnetu preskúmala tunajšia prokuratúra uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Borčice č. 118 zo dňa 13.10.2020, pričom po jeho preskúmaní dospela k záveru, že predmetné uznesenie je nezákonne.

Obecné zastupiteľstvo obce Borčice (ďalej len „obecné zastupiteľstvo") tvorí vo volebnom období od 10.11.2018 do 05.11.2022 päť poslancov. Z predložených obecných dokumentov obce Borčice vyplýva, že pozvánka na zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 13.10.2020, je datovaná a podpísaná starostkou obce dňa 06.10.2020, avšak z predložených dokladov ani z dostupných informačných zdrojov (napríklad z webovej stránky obce Borčice), nebolo preukázané dodržanie zákonnej trojdňovej lehoty zverejnenia, ktoré vyžaduje § 12 odsek 4 Zákona o obecnom zriadení. Na internetovej adrese obce Borčice v časti „Úradná tabuľa" (https://www.obecborcice.sk/samosprava/zverejnovanie/uradna-tabula/) je naposledy zverejnená pozvánka na 11. zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Borčice, ktoré sa konalo dňa 09.07.2020. Ďalej na internetovej stránke obce Borčice v časti „Zápisnice a uznesenia" pozvánka na 16. zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Borčice zverejnená je, avšak nie je možné zistiť, kedy táto bola zverejnená. Rovnako z dodatočne zabezpečenej fotokópie predmetnej pozvánky, nie je zrejmé kedy bola táto zverejnená na úradnej tabuli obce a na webovom sídle, keďže nie je opatrená údajom, ktorý by informoval o dni jej zverejnenia. V pozvánke bol ďalej uvedený program rokovania, namiesto návrhu programu rokovania. Kým návrh programu rokovania je nezáväzný dokument, program zasadnutia sa do podoby záväzného dokumentu schvaľuje až na začiatku zasadnutia obecného zastupiteľstva postupom podľa § 12 odsek 5 Zákona o obecnom zriadení. Na zasadnutí obecného zastupiteľstva konanom dňa 13.10.2020 sa zúčastnili štyria poslanci obecného zastupiteľstva, ktorí návrh programu zasadnutia prijali jednomyseľne.

Návrh programu zasadnutia však nebol podľa dostupných informácií zverejnený na webovom sídle obce v zákonnej trojdňovej lehote. Povinnosť zverejniť návrh programu rokovania na úradnej tabuli a na webovom sídle obce aspoň tri pred zasadnutím zastupiteľstva je pritom obligatórnou povinnosťou. Táto podmienka musí byť nevyhnutne splnená a nemožno ju v žiadnom prípade opomenúť. V opačnom prípade sa zasadnutie obecného zastupiteľstva nemôže konať v stanovenom termíne. Zverejnením návrhu programu rokovania sa o predpokladanom obsahu zasadnutia informuje jednak verejnosť a zároveň sa tým prispieva aj k dôslednejšej pripravenosti poslancov zastupiteľstva na rokovanie. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok nezákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia prijatého obecným zastupiteľstvom, a to bez ohľadu na formu rozhodnutia, či už bolo rozhodnutie prijaté formou všeobecne záväzného nariadenia, alebo uznesenia. Uvedený postup považujem za rozporný s ustanovením § 12 odsek 4 zákona o obecnom zriadení.

Podľa § 12 odsek 4 Zákona o obecnom zriadení návrh programu zasadnutia obecného zastupiteľstva sa zverejňuje na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce aspoň tri dni pred zasadnutím obecného zastupiteľstva.

Podľa § 12 odsek 5 Zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo schvaľuje návrh programu zasadnutia na začiatku zasadnutia. Najprv sa hlasuje o bodoch návrhu programu podľa odseku 4. Na zmenu návrhu programu zasadnutia obecného zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov. Ak starosta odmietne dať hlasovať o návrhu programu zasadnutia obecného zastupiteľstva alebo o jeho zmene, stráca právo viesť zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré ďalej vedie zástupca starostu. Ak zástupca starostu nie je prítomný alebo odmietne viesť zasadnutie obecného zastupiteľstva, vedie ho iný poslanec poverený obecným zastupiteľstvom.

Následne dňa 13.10.2020 bolo prijaté na zastupiteľstve obce Borčice uznesenie č. 118 v tomto znení:

„Návrh nájomnej zmluvy bude zaslaný na prerokovanie pánovi Rezníkovi tak, ako ho predniesol p. Haliak."

Uvedené uznesenie bolo podporené hlasmi štyroch poslancov, teda všetkými prítomnými poslancami obecného zastupiteľstva. Napriek tomu, že už len nesplnenie povinnosti zverejniť návrh programu rokovania v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli a na webovom sídle obce spôsobilo nezákonnosť prijatého uznesenia, možno konštatovať, že uznesenie je nezákonné aj po obsahovej stránke.

Podľa § 10 odsek 1 písmeno a),b) Zákona o obecnom zriadení orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce.

Podľa § 12 odsek 7 Zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbore. Spôsobilé rokovať a uznášať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov, ak časť vety za bodkočiarkou, odsek 5, § 13 ods. 8, § 18a ods. 3 a 10, § 20a ods. 4 a § 20b ods. 5 alebo osobitný zákon neustanovuje inak; na prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov.

Podľa § 13 odsek 4 písmeno b) Zákona o obecnom zriadení starosta vykonáva obecnú správu.

Podľa § 13 odsek 4 písmeno c) Zákona o obecnom zriadení starosta zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Podľa § 13 odsek 5 Zákona o obecnom zriadení starosta je štatutárnym orgánom obce. Starosta môže rozhodovaním o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy písomne poveriť zamestnanca obce. Poverený zamestnanec obce rozhoduje v mene obce v rozsahu vymedzenom v písomnom poverení.

Postavenie starostu určuje Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 13 až 13b. Z týchto ustanovení vyplýva, že starosta je predstaveným obce a najvyšším výkonným orgánom obce, ale nie je najvyšším výkonným orgánom obecného zastupiteľstva. Každý z orgánov obce má svoje postavenie (dané ústavou a zákonmi). Keďže starosta obce nie je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva, **nemôže mu obecné zastupiteľstvo ukladať svojimi uzneseniami akékoľvek obmedzenia, či povinnosti, pretože by to znamenalo porušenie ústavy a zákona.** Obecné zastupiteľstvo môže takúto povinnosť uložiť obecnej rade, komisiám a pod., ktoré obecné zastupiteľstvo zriaďuje (§ 10 odsek 2 zákona o obecnom zriadení). Podotýkam, že **starosta obce a obecné zastupiteľstvo nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti a nadriadenosti.**

S ohľadom na uvedené a vychádzajúc z obsahu uznesenia číslo 118 z 13.10.2020 je evidentné, že obecné zastupiteľstvo prijatím predmetného uznesenia zasiahlo do výlučnej právomoci starostu obce.

Ústava Slovenskej republiky v článku 69 odsek 1 a zákon o obecnom zriadení v § 10 odsek 1 zakotvujú, že orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Kým z Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že starosta je výkonným orgánom obce; vykonáva správu obce a zastupuje obec navonok (článok 69 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky), postavenie zastupiteľstva obce Ústava Slovenskej republiky neupravuje, len konštatuje, že obecné zastupiteľstvo tvoria poslanci. Z hľadiska kreovania obecného zastupiteľstva a starostu obce Ústava Slovenskej republiky vo vzťahu k obidvom zakotvuje ich priamu voľbu obyvateľmi obce, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Z uvedeného vyplývajú dva závery: prvý, starosta obce a poslanci obecného zastupiteľstva sú jediní predstavitelia obecnej samosprávy, ktorých volia priamo obyvatelia obce, druhý, starosta obce aj obecné zastupiteľstvo odvádzajú svoj mandát priamo od svojich voličov, inak povedané, starosta obce i obecné zastupiteľstvo sú z hľadiska svojho vzniku (kreovania) na sebe nezávislí.

Obecné zastupiteľstvo teda prijatím uznesenia číslo 118 z 13.10.2020 prekročilo svoje právomoci, keď uložilo starostke obce povinnosť zaslať návrh nájomnej zmluvy na prerokovanie pánovi Rezníkovi tak, ako ho predniesol pán Haliak. V danom prípade obecné zastupiteľstvo nie je oprávnené svojím uznesením direktívne prikazovať starostovi obce akékoľvek povinnosti, či pokyny.

Na základe vyššie uvedeného bude potrebné napadnuté uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Borčice prijaté dňa 13.10.2020 pod číslom 118 v celom rozsahu zrušiť, keďže uvedené uznesenie je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami Zákona o obecnom zriadení.

Podľa § 23 odsek 1 Zákona o prokuratúre prokurátor je oprávnený podať protest proti správnym aktom orgánov verejnej správy uvedeným v § 21 odsek 1 písmeno a) , ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Podľa § 26 odsek 1 Zákona o prokuratúre protest proti uzneseniu orgánu územnej samosprávy môže prokurátor podať do troch rokov od jeho prijatia.

Za takto zisteného skutkového a právneho stavu považujem podanie protestu prokurátora proti vyššie označenému uzneseniu obecného zastupiteľstva Borčice za zákonné a dôvodné.

JUDr. Jana Hudecová
prokurátorka